

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

så at den store boligstøtte måtte fortsættes og således virke imod forberedelsen af en afvikling.

Jeg vil dog slutte, som jeg begyndte, med at anerkende værdien af, at regeringen har fremsat lovforslaget, der gør et forsøg på at løse vanskeligheder, hvis løsning er en forudsætning for at få afviklet boligrestriktionerne. Jeg tilsiger på det radikale venstres vegne en saglig behandling af lovforslaget.

Bertel Dahlgaard: Jeg vil sige nogle ord om det foreliggende lovforslag om udligningsafgiften af fast ejendom og i forbindelse dermed om de økonomiske konsekvenser af den foreslåede lovgivning om boligforholdene.

Må jeg forudskikke den bemærkning, at jeg anser den lovgivning, vi her behandler, for den vanskeligste, folketinget i umindelige tider har beskæftiget sig med. Da vi efter krigen, i 1946, gennemførte den store boligstøttelov, havde vi grund til at mene, at det i en overgangstid ville være forholdsvis let at bygge bro mellem lejeniveauerne i de før krigen og i tiden efter krigen opførte lejligheder og forholdsvis let at nå en tilpasning af byggeomkostningerne i overensstemmelse hermed.

Den store ulykke i hele denne sag indtraf med den prisrevolution, der indtrådte med Koreakrigen, og som i løbet af et par år hævede byggeomkostningerne her i landet med ca. 35 pct. Det var det uønskede og uberegnelige, der her skete, som i dag stiller os overfor en næsten uløselig opgave, men på den anden side ligger det klart, at den nuværende situation er fuldkommen uholdbar såvel for lejere og grundejere som for hele boligstøttelovgivningen. Situationen er blevet endnu mere uholdbar, fordi den tidligere regering gennem årene i det store og hele forholdt sig passiv og ikke havde mod til at tage et standpunkt eller til at give sig i lag med opgaverne. Jeg ved ikke, om jeg må sige, at jeg synes egentlig det ærede medlem hr. Aksel Møller efter sine bedrifter som boligminister er forpligtet til at være lidt lempelig i sin kritik af den minister, der nu må give sig i lag med disse vanskelige opgaver. Det er en tung arv,

der hermed er overladt den nuværende boligminister, og jeg synes derfor også, at vi alle har en pligt til at give ministeren en ret vid margin i hans vanskelige arbejde og til at møde ham med god vilje til medhjælp ved løsningen af problemerne, når tinget så også kan regne med den imødekommenhed fra ministerens side, som må være nødvendig, hvis vi skal nå et resultat i løbet af få måneder, sådan som nødvendigheden byder os det.

Det er en udligningsordning, ministeren foreslår, og når man betænker, at socialdemokratiet oprindeligt bekendte sig som tilhænger af en huslejudligning, men senere forlod udligningstanken, er det klart, at når ministeren så i det her foreliggende forslag atter vender tilbage til denne udligningstanke, er det udtryk for, at ministeren efter de grundigste overvejelser finder en gennem lovgivningen tilrettelagt udligning for uomgængelig nødvendig, og det må folketinget nok godkende, medmindre nogen her i tinget kan anvise andre og bedre veje frem til den økonomiske ligevægtstilstand, det er nødvendigt at skabe.

Spørgsmålet er så, om karakteren af denne udligning er acceptabel. Forslagets idé er, såvidt jeg kan se, på dette område at nærme huslejeniveauerne i de gamle og nye bygninger så meget til hinanden, at det på den ene side fremmer en bedre udnyttelse af boligrummet, hvorved også bolignøden modarbejdes, og på den anden side baner vejen til friere forhold med ophævelse af restriktionerne, altsammen i løbet af få år.

Forudsætningen for, at det skal lykkes, er efter ministerens udtalelser og mening, at det skal gøres muligt at stabilisere byggeomkostninger og huslejeniveau på 1950-niveauet. Det er en meget dristig tanke, som dog har det gode ved sig, at den forpligter — og forpligter ministeren til med alle midler at søge boligbyggeriet billiggjort. Alle ved, at byggeriet i dag præges af en række prisfordyrende elementer, som ikke er nødvendiggjort af de faktisk foreliggende tekniske og arbejdsmæssige muligheder.

Men ser vi så på den økonomiske og finansielle baggrund for det foreliggende lovforslag i tiden, indtil den af ministeren forudsatte billiggørelse er gennemtvunget, opstår der for mig visse betænkeligheder, som